

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Кафедра внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з науково-педагогічної роботи

Ольга ХАРЧЕНКО

20 червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХІАТРІЯ ТА НАРКОЛОГІЯ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

для студентів

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
напрямок підготовки 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Лабораторна діагностика»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестр 8
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: проф. Древіцька О.О.

Пролонговано: на 2024/2025 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2024 р.
(підпис, ПІБ, дата)

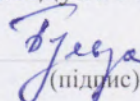
на 2025/2026 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2025 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник: Древіцька О.О., професор кафедри внутрішньої медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри внутрішньої медицини

(підпис)

Володимир БУЛЬДА

Протокол № 9 від «07» червня 2023 р.

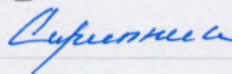
Схвалено науково-методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «20» червня 2023 року № 6

Голова науково-методичної комісії

Наталія СКРИПНИК

«20» червня 2023 року

1. Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Психіатрія та наркологія з оцінкою результатів досліджень» є вивчення основних симптомів, синдромів психічних захворювань людини, їх етіопатогенезу, клініки, лікування та профілактики. Навчальна дисципліна закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін; формує володіння алгоритмом діагностично-лікувального процесу в клінічній практиці, надання лікувально-профілактичної допомоги, першої термінової медичної допомоги при гострих станах; формує навички організації роботи медичного працівника в системі закладів охорони здоров'я. Дисципліна закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та вмінь у вивченні наступних фахових предметів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування навчальних дисциплін із усіх медичних дисциплін як нормативних, зокрема Цитологія, гістологія та ембріологія людини, Медична хімія, Анатомія людини, Латинська мова та термінологія, Фізіологія людини, Фармакологія та медична рецептура, Маніпуляційна техніка в клінічній медицині, Патоморфологія та патофізіологія, Внутрішня медицина з оцінкою результатів досліджень, Клінічна лабораторна діагностика, Педіатрія з оцінкою результатів досліджень, Хірургія з оцінкою результатів досліджень тощо.
2. Вміння самостійно застосовувати знання з базових дисциплін (цитологія, гістологія та ембріологія людини, медична хімія, анатомія людини, латинська мова та термінологія, фізіологія людини, фармакологія та медична рецептура, маніпуляційна техніка в клінічній медицині, патоморфологія та патофізіологія, внутрішня медицина з оцінкою результатів досліджень, клінічна лабораторна діагностика, педіатрія з оцінкою результатів досліджень, хірургія з оцінкою результатів досліджень) та ін. дисциплін для рішення конкретних науково-практичних задач; працювати з науковою та науково-методичною літературою.
3. Володіння елементарними навичками системного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Психіатрія та наркологія з оцінкою результатів досліджень» є складовою підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за напрямом підготовки «Лабораторна діагностика». Основне завдання дисципліни – засвоєння теоретичних знань та практичних умінь при спостереженні за хворими з психічними захворюваннями, встановленні діагнозу, профілактиці захворювань, надання невідкладної допомоги із застосуванням правил професійної етики і деонтології, а також формування активної позиції щодо психопрофілактики. Предмет «Психіатрія та наркологія з оцінкою результатів досліджень» формує засади для подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін та вміння застосовувати клінічне мислення для проведення диференційної діагностики, призначення плану обстеження, інтерпретації результатів дослідження в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Засвоєння алгоритму діагностичного процесу в клінічній практиці загалом, та в умовах психіатричного стаціонару, зокрема;

- Навчитись інтерпретувати результати клінічних досліджень в процесі діагностики гострих та хронічних психічних захворювань;
- Вивчення підходів до лікування гострих та хронічних психічних захворювань;
- Ознайомлення зі стандартами профілактики гострих та хронічних психічних захворювань.

Навчальна дисципліна «Психіатрія та наркологія з оцінкою результатів досліджень» формує засади для подальшого вивчення студентом дисциплін та вміння застосовувати клінічне мислення для подальшого навчання та у професійній діяльності.

Згідно вимогам Стандарту вищої освіти України (НРК – 7 рівень рівень), галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування») дисципліна забезпечує набуття студентами наступних *компетентностей*:

✓ *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при виконанні досліджень в лабораторіях різного профілю, інтерпретації їх результатів та управлінні роботою лабораторії або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки та наявність відповідних практичних навичок і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

✓ *загальні:*

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

✓ *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК10. Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.

ФК12. Готовність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 – комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/ або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнтів з психічними захворюваннями	Лекція, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.2.	Знати стандартні методики проведення психіатричних та медико-психологічних досліджень пацієнтів з психічними захворюваннями	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.3.	Знати алгоритми діагностики психічних захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів, методи лабораторного та інструментального обстеження.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.4.	Знати про етичні та юридичні норми; алгоритми та стандартні схеми визначення професійної придатності, на підставі попереднього та клінічного діагнозу психічних захворювань	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	10
1.5.	Знати алгоритми та стандартні схеми обстеження та призначення харчування для пацієнтів з психіатричними діагнозами, особливо в дитячому віці	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.6.	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
Вміти				
2.1.	Вміти провести бесіду з пацієнтом з психічними захворюваннями; на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики, провести фізикальне обстеження	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	10

	пацієнта.			
2.2.	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо пацієнтів з психічними захворюваннями.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт	10
2.3.	Вміти визначати принципи та характер лікування психічних захворювань.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт; оцінювання презентації / доповіді: усних відповідей / доповнень	10
2.4.	Вміти проводити розшифровку ЕЕГ та психологічні тести, що сприяють проведенню діагностики психічних захворювань.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт	10
2.5.	Вміти оцінити стан здоров'я пацієнтів із психічними захворюваннями. Вміти оцінити стан здоров'я населення та планувати профілактичні заходи.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт; оцінювання презентації / доповіді	10
Комунікація				
3.1	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову; іноземну мову у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді: усних відповідей / доповнень	5
Автономність та відповідальність				
4.1.	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого синдромного діагнозу захворювання	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)													
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1	
ПРН24. Оцінювати стан здоров'я людини та функціональні можливості її організму на підставі даних опитування пацієнта, фізіологічних критеріїв, і критеріїв психологічного здоров'я та позитивного емоційного стану людини.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів (форми контролю):

- поточне оцінювання (поточний контроль):

1. Проміжний контроль 1 – РН 1.1–1.6, 2.2–2.5 – 20 балів / 10 балів
2. Проміжний контроль 2 – РН 1.1 1.6, 2.2 2.5 – 20 балів / 10 балів
3. Презентації / доповіді - РН 1.1 1.6, 2.1, 2.3, 2.5, 3.1, 4.1 – 10 балів / 5 балів
4. Усні відповіді / доповнення - РН 1.1 1.6, 2.3, 3.1 – 20 балів / 10 балів
5. Оцінювання виконання практичних завдань - РН 2.2–2.5 – 30 балів / 15 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх практичних занять.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2. Організація оцінювання:

Проміжні контролю 1 та 2 проводиться після завершення курсу лекцій та практичних занять з розділів 1 та 2. Оцінювання практичних завдань здійснюється упродовж семестру. Оцінювання підготовлених презентацій / доповідей та їхнього захисту, усних відповідей / доповнень проводиться упродовж семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Лекції	Практичні заняття	Консультації	Самостійна робота*
<i>Змістовний модуль 1</i>					
1.	Лекція 1. Історія психіатрії, організація психіатричної допомоги. Методи психіатричного обстеження	2			
2.	Практичне заняття 1. Історія психіатрії, організація психіатричної допомоги. Методи психіатричного обстеження		2		
3.	Самостійна робота. Історія психіатрії, організація психіатричної допомоги. Методи психіатричного обстеження				5
4.	Лекція 2. Розлади свідомості і самосвідомості. Порушення відчуття, сприйняття, уваги, пам'яті та мислення	2			
5.	Практичне заняття 2. Розлади свідомості і самосвідомості. Порушення відчуття, сприйняття, уваги, пам'яті та мислення		2		
6.	Самостійна робота. Розлади свідомості і самосвідомості. Порушення відчуття, сприйняття, уваги, пам'яті та мислення				5
7.	Лекція 3. Порушення емоційної та афекторно-вольової сфери і потягів.	2			
8.	Практичне заняття 3. Порушення емоційної та афекторно-вольової сфери і потягів.		2		
9.	Самостійна робота. Порушення емоційної та афекторно-вольової сфери і потягів.				5
10.	Лекція 4. Клініко-психологічні, лабораторні та фізикальні обстеження пацієнтів	2			
11.	Практичне заняття 4. Клініко-психологічні, лабораторні та фізикальні обстеження пацієнтів		2		
12.	Практичне заняття 5. Клініко-психологічні, лабораторні та фізикальні обстеження пацієнтів		2		

13.	Самостійна робота. Клініко-психологічні, лабораторні та фізикальні обстеження пацієнтів				5
14.	Практичне заняття 6. Біохімічні та ганатичні обстеження пацієнтів з психічними захворюваннями		2		
15.	Самостійна робота. Біохімічні та ганатичні обстеження пацієнтів з психічними захворюваннями				5
<i>Проміжний контроль 1</i>			1		
<i>Змістовий модуль 2</i>					
16.	Лекція 5. Шизофренія, шизотиповий, шизоафективний та біполярний розлади: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани	2			
17.	Практичне заняття 7 Шизофренія, шизотиповий, шизоафективний та біполярний розлади: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани		2		
18.	Самостійна робота. Шизофренія, шизотиповий, шизоафективний та біполярний розлади: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани				5
19.	Лекція 6. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю та інших психоактивних речовин: етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. профілактика	2			
20.	Практичне заняття 8. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю та інших психоактивних речовин: етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. профілактика		2		
21.	Самостійна робота. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю та інших психоактивних речовин: етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. профілактика				5
22.	Практичне заняття 9. Психоорганічні розлади: етіопатогенез, клініка, діагностика, терапія, профілактика		2		
23.	Самостійна робота. Психоорганічні розлади: етіопатогенез, клініка, діагностика, терапія, профілактика				5

24.	Практичне заняття 10. Неврози і ПТСР: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани, профілактика		2		
25.	Самостійна робота. Неврози і ПТСР: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани, профілактика				5
26.	Практичне заняття 11. Нервова анорексія та булімія: етіопатогенез, діагностика, клініка, лікування, невідкладні стани, профілактика		2		
27.	Практичне заняття 12. Вади психічного розвитку та розлади спектру аутизму: етіопатогенез, клініка, діагностика, терапія, дієтетика		2		
28.	Самостійна робота. Вади психічного розвитку та розлади спектру аутизму: етіопатогенез, клініка, діагностика, терапія, дієтетика				5
Проміжний контроль 2			1		
Консультація				2	
Всього: 90 годин / 3 кредити		12	26	2	50

* За наявності змін до графіку навчального процесу див. додаток 1

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 12 год.

Практичні заняття – 26 год.

Консультація – 2 год.

Самостійна робота – 50 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Психіатрія і наркологія: підручник / Г.Т. Сонник, О.К. Напрєєнко, А.М. Скрипніков та ін.; за ред. О.К. Напрєєнка. – 3-є вид., випр. - К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 424 с.
2. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: навчальний посібник / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. ВСВ «Медицина», 2019. – 344 с.
3. Древіцька О. Когнітивний дефіцит у дітей з психічними розладами / Психологічне здоров'я. Вип. 2 (2021). С. 45-54
4. Introductory Textbook of Psychiatry / D. W. Black, N. C. Andreasen. - 7th Edition. - American Psychiatric Publishing, 2020. – pp.638. ISBN 978-1-61537-312-3
5. Oxford Handbook of Psychiatry / D. Semple, R. Smyth. - 4 edition. - OUP Oxford, 2019. – pp.1200.
6. Psychiatry / R. McKnight, J. Price, J. Geddes. – 5th edition. - OUP Oxford, 2019. - pp.552.

Додаткова:

1. Аналіз даних про завершені суїциди у військовослужбовців і рекомендації щодо їх профілактики/ О.О. Древіцька, Л.В.Буцька, О.Г.Сиропятовта ін. //Терапевтика, том 3, №1, 2022, с. 48-54. <https://terapevtyka.com.ua/index.php/journal/issue/view/6/11>
2. Невротичні, соматоформні розлади та стрес. Навч. посібник / Носов С. Г., Мамчур А. И., Малишко Т. В. та ін. / За ред. проф. Л. М. Юр'євої. – Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2006. – 116 с.
3. The ASAM Essentials of Addiction Medicine / A. Herron, T. K. Brennan. - Lippincott Williams & Wilkins, 2015. – pp.712. ISBN/ISSN: 9781451194463
4. World Health Organization. (2016). mhGAP intervention guide for mental, neurological and substance use disorders in non-specialized health settings: mental health Gap Action Programme (mhGAP), version 2.0. World Health Organization.

Інтернет-ресурси:

1. Пошуковий ресурс студентської літератури: <https://studfile.net/preview/1786192/>
2. Пошуковий ресурс наукової літератури «Scopus» - <https://www.scopus.com>
3. Пошуковий ресурс наукової літератури «Web of Science» - <http://ipscience.thomsonreuters.com/product/web-of-science/>
4. Пошуковий ресурс медичної літератури «Cochrane Collaboration» - <http://www.cochrane.org>
5. Пошуковий ресурс медичної літератури «PubMed» - <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/>